

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-08-10
Besvaras senast
2021-08-24

Till utrikesminister Ann Linde (S)

2020/21:3431 Rysslands ockupation av georgiska regioner

Söndagen den 8 augusti är det 13 år sedan Ryssland invaderade Georgien och ockuperade de båda georgiska regionerna Abchazien och Zhinvaliregionen/Sydossetien.

Angreppet för 13 år sedan saknar motstycke i sin omfattning och effekt. Ryssland angrep Georgien på land, till sjöss, med flyg och via cyberrymden och begick en fullskalig militär aggression mot Georgien. Nio av tolv georgiska regioner utsattes för ryska flygbombningar, och mer än 30 städer och byar, inklusive Tbilisi och Kutaisi, besköts av ryska strategiska bombplan och militära flygplan. Klusterbomber och andra typer av förbjudna vapen användes. Som ett resultat dödades och sårades hundratals civila och militärer. Tusentals civila tvingades på flykt och anslöt sig till den halv miljon internflyktingar och flyktingar som redan fanns i Georgien efter att tidigare ha blivit utvisade under vågor av etnisk rensning. 53 georgiska byar i och runt Zhinvaliregionen/Sydossetien rensades och förstördes helt. 35 000 hus som tillhör etniska georgier brändes och förstördes avsiktligt.

I augusti 2008 tog Ryssland dessutom kontroll över fem dalar och 125 byar i Georgien. Även om den ryska presidenten den 12 augusti 2008 undertecknade det EU-medierade vapenstillståndsavtalet och var tvungen att dra tillbaka alla sina militära styrkor till förkrigspositionerna fortsatte Moskva luftbombardemang över hela Georgiens territorium, och två veckor efter beslutade Kreml att erkänna den så kallade självständigheten i Georgiens odelbara regioner Abchazien och Zhinvaliregionen/Sydossetien. Allt detta var en oöverträffad attack mot grunden för den regelbaserade internationella ordningen, en uppenbar kränkning av folkrättens grundläggande normer och principer och ett stort slag mot FN-stadgan och Helsingforslutakten som definierar reglerna för multilateralism och internationell fred.

Den 21 januari i år avgjorde Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna, Europadomstolen, domen i målet angående den väpnade konflikten mellan Georgien och Ryssland i augusti 2008 och dess konsekvenser, och fastställde det rättsliga faktum att Ryssland har ockuperat och utövat effektiv kontroll över Georgiens regioner i Abchazien och Zhinvaliregionen/Sydossetien efter det EU-medierade avtalet om vapenvila den 12 augusti 2008. Domstolen i Strasbourg fann Ryssland ansvarigt för brott mot flera bestämmelser i den europeiska mänskliga rättighetskonventionen,

inklusive för dödande, tortyr, misshandel och godtyckligt frihetsberövande av georgiska civila och militär personal, plundring och bränning av georgiska hem, etnisk rensning och omänsklig behandling av georgier riktade som en etnisk grupp och berövande av rätten för internflyktingar och flyktingar att återvända till sina hem. Det råder ingen tvekan om att domen är ett viktigt rättsligt instrument i processen för fredlig konfliktlösning. Det bör också fungera som en ryggrad för konsolidering av internationella ansträngningar för att driva Ryssland att fullgöra sina internationella skyldigheter och stoppa olaglig ockupation av två georgiska regioner.

Under de senaste 13 åren, sedan kriget i augusti 2008, har Georgien och dess folk bemött alla former av Moskväs pågående hybridkrig genom att kombinera såväl konventionella som icke-konventionella verktyg. Rysslands olagliga ockupation, som de facto bör ses som annektering, förstärkt militär uppbyggnad och ständiga övningar i båda regionerna i Abchazien och Zhinvaliregionen/Sydossetien, byggande av en Berlinmur i hjärtat av Georgien och befästning av ockupationslinjen samtidigt som man satt upp taggtråd, staket och konstgjorda barriärer, rutinmässig övning av olagliga kvarhållanden och kidnappningar utförda av ryska FSB-trupper, tortyr och berövande av liv på grund av etnicitet, begränsning av rörelsefriheten och ökande isolering från resten av Georgien, intensiv russifiering åtföljd av förbud mot utbildning i modersmakande georgiska språk, etnisk diskriminering och allvarliga former av kränkningar av de mänskliga rättigheterna – alla dessa definierar det dagliga livet för människor som bor i de två georgiska regionerna och byarna intill ockupationslinjen. De mänskliga rättigheterna och de humanitära förhållandena för de konfliktdrabbade människorna har försämrats ytterligare under covid-19-pandemin. De fredliga civila har blivit politisk gisslan av de ryska ockupationsregimerna.

Rysslands agerande måste ständigt uppmärksammas, påminnas om och fördömas å det skarpaste.

Sverige är sedan årsskiftet ordförande i OSSE. Av denna anledning vill jag fråga utrikesminister Ann Linde:

Vad har ministern, i egenskap av OSSE-ordförande, utträttat angående Rysslands ockupation av georgiska regioner, och har ministerns agerande gett

något positivt resultat?

.....

Björn Söder (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck